

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 57.

Z KRAKOWA DNIA 16 LIPCA 1828 ROKU WĘ ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 8 Lipca.

Rocznica Urodzin Najjaśniejszego Cesarza i Króla obchodzoną była w stolicy Królestwa Polskiego na dniu wczorajszym z iak największą uroczystością. W godzinach rannych wszystkie Władze Rządowe znajdowały się na nabożeństwie w Kościele Metropolitnym Sgo Jana, odprawionem w celu uproszenia u Przedwiecznego iak najdłuższego i najszcześniejszego panowania drogiego ludom Manarchy. Lud licznie napełniał świąty przybytek, dzieląc błagalne modły celebrującego Kapłana. — Z powodu uroczystości dnia tego JW. Hr. Sobolewski, Senator Wojewoda, Minister Stanu, Prezydniący w Radzie Administracyjnej Królestwa, dał świetny obiad w Pałacu Namiestników Królewskich; wieczorem było widowisko bezpłatne w Teatrze Narodowym, a gdz się zmierzchno, całe miasto oświetlone zostało.

W Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I.

CESARZA WSZECH RÓSSYY, KRÓLA POLSKIEGO
&c. &c. &c.

Rada Administracyjna Królestwa.

Na przełożenie Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyyi, postanowiła i stanowi:

Artykuł 1. W dopeźnieniu Art: 6. 8. 9. postanowienia z dnia 11go Marca 1817 roku Rada udziela Panu Smirnow, Mechanikowi przy Arsenale tuteyszym; List przyznania wynalazku na lat 10 na całe Królestwo Polskie, na machinę parową obronną tego własnego wynalazku, której zasada i własnością jest:

1. Iż ruch prostokreślny powrotowy i przerywany tłoka w machinach parowych zwyczajnych, zamieniony jest w nowo wynalezioney przez Smirnowa machinie, na ruch bezpośrednio kołowy i nie przerywany.
2. Że w każdym czasie może być doprowadzona do niskiego, lub do wysokiego parcia pary.
3. Że spadek wody może być użyty zamiast pary, do nadania ruchu tej nowej machinie.
4. Iż może być użyta zamiast wodociągu.
5. Że zastąpić może miejsce cylindrowych miechów,

a to wszystko stosownie do modelu i opisów objaśnionych rysunkami, w Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyyi złożeni.

Art: 2. Właściciel listu w przeciągu miesiący sześciu, od otrzymania onegoż, po-

win en machinę takową w ciągłej i dobrej robocie postawić; co gdyby nie nastąpiło i urzędownie zaświadczeniem nie zostało, List Swobody wyłączoney, upada.

Art: 3. List ten bez przeszkody wszelkich innych exystujących i wystawić się mogących machin parowych jest udzielony.

Uskutecznienie i ogłoszenie w Dzienniku Praw tego postanowienia, Rada Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Politycy poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyney dnia 24go Czerwca 1828 roku.

Minister Stanu Prezydujący:
(podpisano) W. Sobolewski.

Minister Spraw Wewn: i Politycy
(podpisano) T. Mostowski.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem;

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem;

Minister Sprawiedliwości,
Ig: Sobolewski.

Za Sekretarza Jeneralnego:
Szef Bióra K. Hoffmann.

Kurs Listów Zastawnych,

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych

Żądano zł: 83 gr. 15

Placono — 83 —

W Warszawie dnia 8 Lipca 1828 roku.

Schaber S. G.

Z Petersburga d. 9 Czerwca D. K.
(Z Gazety Senackiej.)

Naywyższy Dyplomat,

Z BOŻEY ŁASKI

MY MIKOŁAJ I,

CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECH RosSY, i t. d. i t. d. i t. d.

Naszemu ukochanemu wiernemu Stanowi Szlacheckiemu Gubernii Ekaterynostawskiej.

Urządzenie magazynów ruchomych, dla wojsk Naszych, na przypadek wyruszenia ich za granicę, podało wam nowy sposób dowieść gorliwości swey ku dobru powszechnemu. Za ledwieście otrzymali ku przewodnictwu potrzebne prawidła, a już gorliwieście się ubiegali w doprowadzeniu ich do skutku, i przykładem swoim ożywiłście rolników, którzy powinni byli spełniać tę powinność. Mniey, iak we dwa miesiące, zupełna liczba pohończyków, podwód i wszystkie zapasy, były dostawione na nieysce wskazane. O żarliwości waszey odznaczał się przekonałiśmy się przy osobistem obejrzeniu parku Gubernii Ekaterynostawskiej, i widzieliśmy, że nic nie było zaniedbanem około ścisłego wypełnienia woli Naszey i powinności wiernych poddanych.

Zwróciwszy uwagę na ten czyn pożyteczny, oświadczamy wszystkim, którzy mieli w nim uczestnictwo, a osobliwie wam, ukochanemu wiernemu Stanowi Szlacheckiemu Gubernii Ekaterynostawskiej, Monarsze Nasze uznanie i zupełne zadowolenie. Dopdki podobne uczucia będą ożywiały synów Rosyyi, dopóty ona kwitnąć będzie, i pomyślnie się swoją świadczyć o prawey miłości ich ku Tronowi i Oyczyźnie cd pokolenia do pokolenia, iako w drogim spadku przechodzącey, Zostaliemy ku wam Cesarską Naszą łaską przychylni. (*)

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:
Odessa MIKOŁAJ Y.

dnia 18 Maia 1828 r.

(*) W temże brzmieniu wyszły Naywyższe Dyplomata do Stanu Szlacheckiego Guberniy: Chersońskiej, Kijowskiej, Kutauskiej, Słobodzko-Ukraińskiej i Podolskiej.

Przez Naywyższe Ukazy J. C. Mości do Rządzącego Senatu, dnia 10 Maia wydane, we wsi Kazasi pod Brailowem, Dyrektor Kancellaryi Ministra wojny, Rzeczywisty Radca Stanu Biżecz, przy uwolnieniu od tego obowiązku, w nagrodę długoletniej i gorliwej służby, nayłaskawiey podniesiony do rangi 3ciey klasy, i mianowany członkiem rady Ministra wojny, z pobieraniem dotychczasowych wyznaczeń. — Rangi 5tey klasy Bachruszew, nayłaskawiey przeznaczony do sprawowania obowiązków Dyrektora Kancellaryi Ministra wojny, z właściwem dla tego urzędu wyznaczeniem.

Dnia 17go Maia w Odessie. Liczącemu się przy Heroldyi, Rzeczywistemu Radcy Stanu Komstadyuszowi, rozkazano, zarządzać Kommissoryatem polowem przy 2giey armii, niezależnie od Jeneralnego iey Intendenta, pod bezpośredniem zwierzchnictwem Główno-Zarządzającego wydziałem żywności, Senatora Abakumowa.

Dnia 21 Maia w Izmaïłowie. Mohilewski Gu ernator Cywilny, Rzeczywisty Radca Stanu Maksimow, z uwolnieniem od tego obowiązku przyłączony do Heroldyi. — Rządca Kancellaryi Jenerała Gubernatora Xięcia Chowańskiego, Radca Kollegialny Hłuszkow, nayłaskawiey mianowany Radcą Stanu.

Dnia 22go Maia we wsi Bołgradzie w Bessarabii. Gubernator Cywilny Niżehorodzki, Radca Stanu Chrapowicki, w nagrodę gorliwością oznaczoney służby, podniesiony na Rzeczywistego Radcę Stanu. — Radca Kollegialny Wadow, zostający w Kancellaryi Majorossyyskiego Gubernatora Wojennego, dla chorowitego stanu zdrowia, przy zupełnem uwolnieniu od służby nayłaskawiey podniesiony na Radcę Stanu. — Prezes komitetu rewizyynego Bessarabskiego, Radca Kollegialny Hołubców, nayłaskawiey mianowany Vice-gubernatorem Bessarabskim.

Przez Naywyższy Ukaz, obiałwiony Rządzącemu Senatowi, dnia 2go Czerwca, przez Ministra Narodowego Oświecenia, N. Cesarz Jegomość, stosownie do postanowienia Komitetu Ministrów, w dniu 29 Maia, Naywyżey rozkazać raczył: Członka Wileńskiej Kommissyi o funduszach szkolnych z głosem stanowczym, Hrabiego Karola Czapskiego, na własną prośbę, uwolnić od sprawowanego przezeń obowiązku, a na jego miejsce naznaczyć Członka teyże Kommissyi z głosem doradczym, Hrabiego Konstantego Tyzenhanza.

W Dzienniku Petersburgskim umieszczone są dawniejsze wiadomości od przedniey straży 6go korpusu w Wołoszczyźnie południowej. Wyrażono w nich: — „Jenerał Roth, Dowódca 6go korpusu, donosi, iż dnia 21go Maia Turcy przeszli Dunay z Ruszczuka do Słobodzieia na 23 szalupaeh kanonierskich opatrzeni ciężką artylleryją, i że ieden znaczny korpus piechoty i jazdy wyszedł z Jurya, w celu wzmocnienia osady. Dwa szwadrony pułku ułanów Smoleńskich z 2ma działami i 3ma pułkami Kozaków, były natychmiast wysłane przeciw znaczney liczbie Turków, którzy się w bliskości wsi Selima połączyli, i wkrótce pomimo silnego ognia z twierdzy rozproszeni zostali. Jenerał Baron Geismer posłał następnie Pułkownika Begidowa z pułkiem Kozaków na pomoc Starszynie Czernuszkinowi, który się bronił ze 150 Kozakami blisko Słobodzieia; lecz dowiedziawszy się, że Turcy wylądowali w 600 ludzi, tenże Jenerał wysłał jeszcze przeciwko nim batalion 31go pułku strzelcow z 2 działami kompanii artylleryi lekkiey pod dowództwem Majora Irnowa. Turcy schronili się do domów i ogrodów we wsi, i mężnie się bronili; lecz pomimo tego wyparowani zostali przez wale-

cznych naszych żołnierzy i ogień skuteczny naszej artylleryi. Dowódca ich, Mahmed Bairaktar, ze 100 blisko ludźmi legli na placu; większa jeszcze liczba była ranionych, a wielu z uich potonęło w Dunaju; reszta zaś wspierana przez szalupy kanonierskie, uratowała się ucieczką, zostawivszy broń na polu bitwy. W zabitych mieliśmy 4ch strzelców, 14stu Kozaków i 3ch officerów rannych, między którymi znajduje się Kapitan 2giej klasy z pułku 31go strzelców i 2ch Kornetów z pułku Kozackiego Rykowskiego, i Tatarsyn z artylleryi Dońskiej który się w tej wyprawie odznaczył.,

Z Berlina d. 1 Lipca.

Na pamiątkę publicznych lekcyy, opisyjących fizyczną budowę świata, które zeszedł zimy Pan Alexander Humboldt wykładał w tutejszey stolicy, wybito za staraniem znakomitych słuchaczy jego medal, i złoty exemplarz posłano mu wraz z następującym listem: — „Lekcye JW. Pana, opisyjące fizyczną budowę świata, obudziły tak wielkie zajęcie się dla tej gałęzi nauk i utworzyły zgromadzenie tak rzadkie osób nayszanowniejszych i najsławniejszych, iż od początku ich wykładu słuchacze pragnęli oznaczyć tę zajmującą epokę zewnętrznym pomnikiem. Myśl wybicia z tego powodu medalu powstała, rozwinęła i uskuteczniła się, iakoby sama przez się. Podpisani w imieniu wszystkich słuchaczy posyłaia JW. Panu złoty exemplarz tego medalu. Z prawdziwem ukontentowaniem wypełniamy to chlubne zlecenie, które podaie nam sposobność wynurzenia uczuć nie tylko własnych, ale także wszystkich JW. Pana uczniów. W Berlinie dnia 13 Maia 1828 roku (podpisano) Karol Xiążę Meklemburgski, G. Buch, Witzleben, L. Buch, Lewesow, Rauch, F. Tiesck, H. Lichtenstein,

Schinkel. — Pan Humboldt odpisał Xiąciu Meklemburgskiemu w ten sposób: — „Uczucia, którymi byłem przejęty, po odebraniu listu z dnia 18 Maia, i przeznaczonego dla mnie medalu, powiększyłeś W. X. M. przez podpisanie swego nazwiska, do tego stopnia, iż się ośmielam wynurzyć przed W. X. M. uczucia nawiększej wdzięczności, do iakiey względem ogółu łaskawych słuchaczy jestem obowiązany. Umysłowych usiłowań człowieka nie może spotkać godniejsza nagroda iak obudzenie żywego zającia nayszanowniejszych i najsławniejszych w oyczyźnie osób. Cieszyłem się tą nagrodą przez kilka miesięcy, gdy umiowałem rozwinąć publicznie prawa fizycznego porządku świata i wspólne działanie sił przyrodzonych, a podczas ostatniey lekcyy oświadczyłem, iż nagroda ta w skołatanem życiu moim jest nayszanowniejszem zdarzeniem. Zgromadzenie, w obecności którego miałem szczęście mówić, chciało nadać wdzięcznym wspomnieniom moim jeszcze większą trwałość, i iak gdyby wielkość przedmiotu własną moją ukryła niedolność, okazało mi wspianiały dowód życzliwości, przekonywający razem o iego zachwyconey miłości nauk i wolnego wzbicia się umysłowey kultury pod dobroczynnym wpływem wzniesłego Mouarchy. Przymiuję ten szlachetny dar, nie inaczej wszakże, tylko iako zakład tych uczuć i tej miłości do nauk, których spieszne postępy, są sławą naszego wieku. Składam tu hołd wdzięczności, nie tylko w moim imieniu wszystkim, którzyby wraz ze mną stali się godnemi wielkiego powołania dochodzenia ducha natury tam, gdzie go zakrywa zasłona giazisk i t. d.

W Berlinie dnia 23go Maia 1828 roku (podpisano) Alexander Humboldt.,

W kilku powiatach Nowey Marchii padła na tameczne pola szarańcza, i znaczną szkodę przyszkodziła.

Gdy dowiedziono, że i serem otruć się można, przeto niedawno odkryto w Państwie Pruskim za usilnem staraniem chemików i lekarzy, iż kwas węglowy, który w związku z Ammonium tworzy znaną ostrość smaku w serze, i mniej lub więcej zawsze w takim się znajduje, jest rzeczywiście trucizną. Tym kwasem, jeżeli ilość jego wynosi 4 gran, można pozbawić życia młodego psa; należy więc sobie wystawić, iż gdyby takowy więcej, jak zwykle pomnożył się w serze, co bardzo często się zdarza, ponieważ wiele ludzi lubi ser, ma smak niezmiernie ostry, natomiast wyniknęłyby bardzo niebezpieczne skutki dla zdrowia ludzkiego.

Z Paryża d. 30 Czerwca.

Kardynał de Latil, Arcybiskup Reimsu miał wczoraj posłuchanie u Króla.

Nadeszły z Rio-Janeiro i Lizbony o stanie rzeczy pisma, dały powód do dwóch narad Posłów Angielskiego, Austriackiego i Rosyjskiego z naszym Ministrem spraw zagranicznych. Poseł Rosyjski odebrał wczoraj pisma z Madrytu.

Onegdaj podpisał J. K. M. w St. Cloud umowę małżeńską między przydanym do naszego poselstwa w Stambule Baronem Roger i Hrabianką Guillemint.

Wczoraj po Mszy Porucznik okrętowy Vicehrabia de la Touanne złożył J. K. M. raport P. Bougainville o jego ukończonej niedawno podróży około świata.

Xiążę Kambridgi jadąc z Hanowern do Londynu przybył dnia 27 b. m. do Kale.

W Paryżu liczą 31,959 mieszkań za czynsz od 220 do 2500 Fr. 3100 przeszło po 2500 Fr.

Przybyły tu przed kilku dniami P. Łabiencki, uda się wkrótce na Konsula Rosyjskiego do Lizbony.

Gdy P. Larochejaquelin przywidział N. Cesarzowi Jmci Mikołajowi odebraną Turkom chorągiew, uściśkał go Monarcha mówiąc: To stanowić będzie w życiu WPana epokę, że ud pierwszą Turecką chorągiew przywozisz.

Akademia umiejętności przyznała Professorowi Gruithuisen w Minchen za wynalezienie sposobu kruszenia kamienia w pęcherzu medal złoty w wartości 1000 Fr.

W nocy z dnia 17 na 18 b. m. czuło się dało w Poitiers lekkie wstrząśnienie ziemi.

Z Madrytu d. 20 Czerwca.

Wszystkie znajdujące w Nawarze wojska odebrały rozkaz udania na granice Portugalii.

Doniesienia z Porto zasmucają absolutystów. Wojsko Junty, składające się z 12 pułków pod rozkazami Hr. Cadaval osadza Koimbrę, przednią zaś jego straż (z 7 pułków pod dowództwem Jenerala Fons) postąpiła o 7 mil za Koimbrę. Nagraniczne nasze władze odebrały rozkaz nie wpuszczenia na ziemię Hiszpańską żadnych wojsk Portugalskich, do której bądź strony należą.

Przy Orellana la Vieja panowała 6ciogodzinna burza; grad zabił kilkunastu ludzi, a w okolicy na 3 mile prawie wszystko było pozabijał.

Z Lizbony d. 15 Czerwca.

(Z prywatnego doniesienia.)

Onegdaj Don Miguel znajdował się na uroczystem nabożeństwie, które kawalerowie i komanderowie różnych orderów zwykli corocznie w kościele klasztoru w Estrella kazać odprawiać. Urządzono baldakin, pod którym usiadł Infant. Zaledwo zaczęło się zupełnie na jego pochwałę miane kazanie, któremu się zapewne zadługie zdawało, opuścił swoje siedzenie i udał się do zakon-

nie na ucztę, którą zwykły w tym dniu dla Królów dawać. Tu bawił bardzo długo, bo prawie się już Msza skończyła gdy powrócił. Musiano mu nawet kilka razy przypominać, że się nabożeństwo kończy, i że powinien powrócić dla złożenia zwykłej Królewskiej oferty. Obecni kawalerowie orderów nie bardzo zbudowali się z pobożności Infanta.

Zagraniczni Posłowie jeszcze tu bawią. Niedawno Hiszpański i Austriacki udali się do Francuzkiego na radę, po której podać mieli na nowo protestacyją przeciw wszystkim czynom Don Miguela, z powodu której miano znowu odwładz zgromadzenie się Stanów.

Względem zdarzeń wojennych zostajemy zawsze jeszcze w ciemności. To tylko zdaie się być pewnością, że wojsko konstytucyjne zajęło stanowisko za Koimbrą i i ma się obronnie. Przednie strażę Don Miguela stoją w Leiria; przybycie Jenerałów Saldanha, Villafior, Stubbs, Fronteira, i t. d. oczekiwane jest z niecierpliwością w Porto; nikt tu nie może sobie wcale wytłumaczyć powolnego postępowania konstytucjonistów, i zachodzi obawa, aby złych skutków za sobą nie pociągnęło, gdyż Don Miguel zyskuje na czasie, dla zebrania pewney liczby woyska. Na szczęście tylko dla nich że mu brakuje pieniędzy. Każę jednak zabierać muły do pociągów artyleryi i konie dla policyjnych żołnierzy, i mówią o przymuszonej pożyczce na zakupienie sukna i innych potrzeb dla ochotników.

W twierdzy San Jonge zgromadzani są starzy ze służby oddaleni żołnierze i tworzone są z nich bataliony. Prawie wszyscy oświadczyli jednak, iż podejmują się tylko służby w stolicy, ponieważ są oycami rodzin. — Ulice zapełnione ciągle jeszcze są przykalanami, których rozlegają się wiaty, a

gdyby kto im się sprzeciwił, jest uwięziony. Onegdaj pokazało się kilkunastu burzycieli w świętecznych sukniach, którym towarzyszyło nawet kilku policyjnych urzędników. Wszystkie przechadzki, równie iak teatry są puste, każdy chowa się, aby nie podpadł podeyrzeniu.

— Dnia 18. —

Przed kilku dniami wszyscy Posłowie zagraniczni zeszli się do Posła Angielskiego P. Lamb.

Don Miguel posłał do wszystkich Europejskich Monarchów manifest, wyłuszczający jego prawa do korony. Dodał, iż nie przyjmie tytułu Króla, poki zagraniczne Mocarstwa na to nie zezwolą.

Słychać, iż woyska konstytucyjne znajdują się o 20 mil ztąd. Infant obwinia o złą politykę Anglię. Niedawno dowódca zamku portowego kazał dać ognia do wchodzącego na Tag parowego Angielskiego statku. Zaydzie zapewne o to zażalenie.

Wyrok Infanta pod dniem 7 b. m. stanowi, iż sprawy przeciw wojskowym, którzy przeciw buntownikom wyruszyli, zawieszane być mają aż do miesiąca po ukończeniu kampanii, ażeby przez usługi dobrej sprawie pokrzywdzonymi niebyli.

Rządowa Gazeta Porto pod dniem 12tym Czerwca zawiera tłumaczenie wydanej pod dniem 2gim Marca w języku Hiszpańskim odezwy przez Królową matkę, w której wzywa Hiszpanów do oswobodzenia iey i syna od jarzma konstytucyjnego, iako przeciwnego dobru oyczyzny i religii. Odezwa ta znaleziona została w papierach byłego Gubernatora Porto, i na iey brzegu znawdował się następujący dopis: "W Salamance Junta, złożona z 20 kilku Księży i 5 Portugalczyków, utrzymuje korespondencyją z Burgos, Koruną, Barceloną i Madrytom. Celem iey

jest utrzymanie Don Miguela Królem absolutnym i zniszczenie Karty konstytucyjnej. Dnia 19 Marca nadeszły listy od Królowej i Infanta do Elvas. Dnia 18 odebrałem list od Królowej z odezwą przez Vicehrabię Pessquera. „

Z Londynu d. 28 Czerwca.

Wczoray w wieczór przyjechał N. Król Jmość z Windsor do pałacu St. James.

Wczoray po południu odbyła się gabinetowa rada. Poseł Austriacki, P. Stratford-Canning i Lord Stuart de Rothsay mieli tegoż dnia czynność w wydziale spraw zagranicznych.

Parlament ma być dnia 22 Lipca ogłoszonym przez Króla odroczone.

Ministrowie odebrać mieli z Alexandryi doniesienie, podług którego Basza tameczny włożył na wszystkie znajdujące się tam okręty embargo.

Onegdaj po południu liniowoy okręt Wellesley odpłynął z Viceadmirałem Malcolm z Portsmut do Malty, dla złuzowania w dowództwie na morzu Sroziemnem P. Codrington.

Podług doniesienia Sekretarza poczty, z powodu, iż przez zamknięcie Porto związek między tem miastem i Lizboną jest przerywany, pocztowy Angielski statek lądowac odtąd będzie do Vigo.

Dnia 24 b. m. P. de Cabo Finale przybył do mieszkania poselstwa Portugalskiego w ulicy Sud-Andley i oznaymił, iż mianowany jest od Rejenta Portugalii sekretarzem poselstwa. Dotychczasowy Sekretarz Balbino de Barbosa e Araujo odpowiedział mu, iż dotąd nie nadeszła o tem wiadomość do bióra. Nowy Sekretarz pytał się potem, kto sprawuje urząd Margr. Palmella i odebrał odpowiedź, że Vicehrabia Itabajana (Poseł Brazylijski). Nowy Sekretarz okazał względem tego swo-

ie zadziwienie i dodał, że Vicehrabia Asseca mianowany jest nowym Posłem i pragnie iak nayrychley obić dom poselstwa. P. Balbino odesłał go do Vicehrabi Itabajana i dał mu razem do zrozumienia, iż w terażniejszym stanie rzeczy spodziewać się nie może oddania sobie domu i archiwów do korony Portugalskiej należących. P. Finale odchodząc, rzekł: „kiedy tak jest zobaczymy, co na to Marszałek (Beresford) powie. „ Udał się potem do Vicehrabi Itabajana. Hr. Pombeiro i P. Lacerda przybyli tu na ostatnim pocztowym statku iako kawalerowie nowego poselstwa. P. Lacerda jest synem znanej Hrabiny Jerumenha.

Doniesienia o naszych przychodach są nader pomyślne, i wzrost ich w ostatnim kwartale okazuje, iż do końca roku pomnożą się o jeden mill. Fs.

Dwie osoby w Cheltenham zrobiły niedawno sztuczney żoźwia, który składa się z 360 sztuk i dyamentami jest przyozdobiony, a przecież nieważy iak 12 penców. Też zrobiły paigka składającego się z 220, a nie ważącego iak dwie peny.

Bryg Herald odpłynął dnia 29 Maia z Nowegojorku z przeznaczonym dla Greków ładunkiem, szacowanym do 50,000 dolarów.

Z Gibraltaru donoszą pod dniem 13tym Czerwca, iż przybyła tam woienna Portugalska galera Nimfa. Okręt ten, który oświadczył się za Don Pedro, przywiózł z Faro (Algarbii) kilkanaście osób, które unikając woyny domowey schroniły się do tego miasta. Są to znakomite i wielkie majątności posiadające osoby.— Amerykańska galera napotkała dnia 12go b. m. przed Gibraltarem Francuzki 30tożaglowy konwoy pod zastoną bryga płynący na zachód.

Gazeta Nowojorska ogłosiła już nową taryffę Ziednoczonych Stanów, z której ku-

pcy tameczni nie są kontenci i uważają ją jako nową przeszkodę w handlu, gdyż kraie, a mianowicie Anglii niezaniedbaią użyć odwetu.

Prywatne listy z Kolumbii donoszą, że tam zawsze jeszcze panuje niespokojność. Nieposłuszeństwo ustawom uważane jest za wolność i często odmawiają im winnego posłuszeństwa. Powaga Boliwara nie jest tak wielką jak była, od czasu jak dowiedziano się, że usiłuje osiągnąć nieograniczoną władzę. Po nowym narodowym Zieździe nie wiele sobie obiecuje. Handel wielkie szkody ponosi od krążącej eskadry Admirała Labord (Hiszpańskiej) chociaż dla słabości wyładować nie może. Kupcy z Wenezueli bardzo tam rzadko przybywają. Kawa jest tam bardzo tania, bo 100 funtów wagi Duńskiej nie kosztuje jak 10½ piastrow. Lecz 100 funtów tytoniu knastru Warinaskiego płacą po 80 piastrow. Towar ten przychodzi z Orinoko i byłby daleko tańszy, gdyby rząd Kolumbijski nie był przymuszony z potrzeby pieniędzy utrzymać dawne monopolium tabaki. — Wyspa Portoriko zakwita coraz bardziej i pod mądrym zarządzaniem Admirała Latorre, pozostanie zapewne przy Hiszpanii. W Hawannie panuje także spokojność, ponieważ mieszkańcy posiadają bardzo wiele niewolników, którzy za zmianą rządu stali by się wolnemi, a zatem wolą pozostać przy Hiszpanii.

Z Smirny d. 31 Maia.

Dzisiejsza Gazeta tutejsza Kuryer zawiera następujący artykuł: JW. Hassan-Baza (gubernator Smirny) rozkazał przywołać do siebie Tłumaczy różnych Konsulatów, i oświadczył im: że na przyszłość żadnemu wojennemu okrętowi, jakiego bądź narodu niewolno do portu tutejszego zawiać; stojącym zaś tu wolno pozostać poki zechcą, ale

raz odpłynąwszy nie mogą powrócić. Dodał, iż środek ten ma za cel aby pod ochrą banderą nie wślizgały się tu Rossyjskie okręty, i oznaczył dzień 30 do zasięgnięcia wiadomości od Admiratów i oddziałowych dowodców.

Posłano zaraz uwiadomienie o tem do Admirała de Rigny, znawdującego się w Wurła.

Dnia 29 zebrali się na radę do Konsula jeneralnego Niderlandzkiego Austriacki Kontraadmiral Hr. Dandolo, wraz z Konsulem jeneralnym swego narodu, dowodcy Amerykańskich, Niderlandzkich i Angielskich okrętów. Na tej radzie uchwalono: że postanowienie Hasseyna Baszy nie jest do przyjęcia, że okręty Mocarstw nie będących w wojnie z Portą, nie mogą odstąpić od prawa zawarowanego traktatami do zawiaania bez żadnej przeszkody do Portu Smirny, i że jeśli im tego zabronić chcą, tedy zmuszone zostaną oprzeć się gwałtowi. Ta uchwała udzieloną została Gubernatorowi który oświadczył, iż wszystkie jego usiłowania dążą jedynie do zapobieżenia zaburzeniom i utrzymania spokojności w kraju; ale skoro dowodcy dywizyji okrętowych inny mogący ten cel osiągnąć środek podadzą, skłonny zawsze jest do porozumienia się z niemi. Dnia 29 o godzinie 3 z południa przybył tu Admirał de Rigny, który, gdy wybierał się do odpłynienia na Archipelag, powyższą wiadomość otrzymał. Posłał pismo do Gubernatora, którego osnowy nie wiemy, ale domyślamy się, iż zmierzało do utrzymania praw bander neutralnych. — Przy kończeniu swego wydanie wyraża rzeczona Gazeta: "Dowiadujemy się, że w skutku uczynionych przełożeń przez PP. Konsulów i długiej narady Admirała de Rigny z Baszą, wszystko w przyjacielskim sposobie załatwionem zostało i rzeczy dla powszechnego dobra pozostały w dotychczasowym stanie.

DODATEK DO N^{RO} 57. GAZETY KRAKOWSKIEJ

z KRAKOWA DNIA 16 LIPCA 1828 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzien godzina	Barometr z reduk: n 05	Thermi- czyli stop:zin. Ciepla	Higr- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	U W A G I.
Lipca god: 7	cali lin: 27 4. 642	stopnie 14. 8	stop: 84	Połud: Za. mocny	Chmury	
12	" 4. 012	+19. 2	70	Półn: Za. średni	Pogoda z chmur:	
12. 3	" 3. 224	+21. 4	68	Połud: Za. słaby	" "	
0	" 3. 274	+16. 9	86	Połud: Ws. słab	" "	
13. 7	27 1 086	+17. 0	58	żaden	Pochmurno	
12	" 2. 046	+16. 5	73	Zachodni mocny	" "	
3	" 2. 044	+16. 2	76	Połud: Za. mocny	Chmury	
0	" 2. 713	+14. 2	83	" słaby	" "	w nocy deszcz.
14. 7	" 3. 182	+14. 1	78	Połud: Za. mocny	Chmury	
12	" 3. 227	+17. 6	63	" "	" "	
3	" 3. 050	+19. 0	62	" "	" "	o g. 4 ¹ / ₄ deszcz.
9	" 3. 175	+12. 4	85	Północny słaby	Pogoda z chmur:	

J. Steczkowski, Z. A. O.

— Z Krakowa. —

SENAT RZĄDZĄCY. &c.

Zawiadomiony odezwą Kommissyi Hypoteczney Nro 8342, iż rzeczona Kommissya czynność swą co do regulacyi Hypoteki Dóbr i Rea lności w Gminach Okręgowych: Kościelniki, Mogiła, Modlnica, Balice, tudzież w Gminie Ilgiew Miasta Krakowa położonych ukończyła, wzywa niniejszym wszystkich Właścicieli Dóbr, posiadłości, praw rzecz owych, którzy do Hypoteki Gmi-

ny właściwey prawa swe wnieśli, ażeby dla odebrania oryginalnych Dokumentów, do Bióra Kommissyi Hypoteczney pod L. 169 przy Ulicy Kanonney będącego, przynosząc z sobą Summaryusz od Kommissyi podpisany, zawsze w godzinach od trzeciej z pońdnia aż do szóstej, przez siebie lub Plenipotentów do tego Aktu już poprzedniczo umocowanych, lub szczególną plenipotencyją do Aktu tego opatrzonych, w przeciągu dni (30) Trzydziestu zgłosić się nie omisskali.

W Krakowie dnia 3 Lipca 1828 roku.

Za Prezesa: Soczyński.

Mieroszewski, Sekr: Jen: Senatg.

Z Wiednia d. 10 Lipca.

Ostatnie doniesienia zawierają pocieszającą wiadomość, że niebezpieczna choroba, na którą J. C. Wysokość Arcyksiążę Rudolf, Kardynał i Arcybiskup Ołomuniecki, był zapadł, ukończyła się szczęśliwie i chory przychodzi do zupełnego zdrowia.

Podług listów z Odessy pod dniem 30 Czerwca, nadeszła tam wiadomość, że twierdza Anapa (na Azjatyckim brzegu morza Czarnego) poddała się wojsku Rossyjskiemu,

Z Hagi d. 1 Lipca,

N. Król Jmość przybył tu z dętniego zamku Loo i udzielił Xciu Gustawowi wielki krzyż orderu Wilhelma,

Kr. Pruski Jenerał Baron Mülling, przybył dnia 22 Czerwa do Luxemburga dla obejrzenia tamecznych warowni i magazynów,

Przez przybyły na powrót z ośmiu naszych liniowych Królewski okręt Kortenaar nadeszły do 20 Lutego zaspakajające z Batawii doniesienia,

Wiadomości z Grecyi,

Numer 30 Gazety powszechny Grecykiej zawiera z Eginy pod dniem 20 Maja co następuje:

Za powrotem JW. Prezydenta przybyło mnóstwo okrętów wojennych do portu wyspy naszej. Oprócz stojących tu oddawna fregat Francuzkiej Juno i Rossyjskiej Heleny, na której JW. Prezydent z Nauplion tu powrócił, widzieliśmy dwa dwochpokładowe Rossyjskie okręty Azow z Viceadmiralską banderą i Viceadmiralem Hr. Heyden, i Alexander Newski; potem Angielski liniowy okręt Warspit, fregatę Arvadnę i bryg Mastiff tegoż narodu, bryg Francuzki Alacryty, bryg Austriacki il Venetto i galerę Vigilant tegoż narodu, tudzież Amerykańską fregatę,

Bryg Angielski Mastiff, pod Kapitanem Copeland, odpłynął dnia 13go b. m. do Epidauru, dla kontynuowania swych hydrograficznych robot w tameczney zatoce, która już przeszłego lata przez kilka miesięcy odbywał,

Admirał Rossyjski popłynął z Malty, gdzie jego okręty naprawione zostały, pod brzegi Messinii dla uważania poruszeń Ibrahima Baszy, Korweta Egipska, która z Modon popłynąć chciała z choremi do Alexandryi, zabrana została przez okręty Rossyjskie bez zważania na odwołania się Ibrahima Baszy, Korweta ta stanowiąca teraz część krążącej przed Koron, Modon i Navarino Rossyjskiej eskadry, przybyła dnia 16 Maja do naszego portu z Rossyjską fregatą Konstantyna. Dziś odebraliśmy następujące wyjaśnienie o zabraniu tej korwety i o znalezionych na niej papierach;

Ibrahim, ściśniony zamknięciem i tak się zdaie, chcąc się pozbyć darmozjadów, usiłował odejść do Alexandryi chorych, i ranionych. Dwie ma wojennym brygom tego transportu przeznaczonym udało się za pomocą nocy uciec zamknięcia i do Egiptu popłynąć. Dnia 14go Maja około godziny 10 w wieczór usiłowała korweta, pod Kapitanem Mustafą, poyść za ich przykładem, lecz została przez fregatę Rossyjską Kastop dostrzeżoną i zatrzymaną. Znajdowało się na niej kilka set chorych i ranionych żołnierzy Arabskich, i 28 Chrześciańskich niewolników, mężczyzn i kobiet z 11 dziećmi,

P. Swinkin, Kapitan dwochpokładowego okrętu Ezechiel i dowódca zamknięcia Rossyjskiego, wysadził chorych i ranionych na wyspę Rodano niedaleko Modon, i posłał korwetę osadzoną 60 ludzmi z Chrześciańskimi niewolnikami do Eginy do Admirała Hr. Heyden.

Na zabranej tej Egipskiej korwecie znajdowały się imienne listy wyłączonych niedawno i do Alexandryi wysłanych żołnierzy, jako to: na brygu Epirus, który uszedł 411 głów, a na zabranej korwecie 423. Azatem okazuje się, iż wojsko Ibrahima pod Modon obozujące zmniejszyło się o 834 głów. Oprócz tego Naczelną lekarz wykazuje: iż w ogólnym lazarecie w Modon znajduje się jeszcze 400, a w drugim lazarecie w Nayarino 110 chorych żołnierzy.

W obozie pod Modon pokazały się niedawno znaki choroby zaraziwej, na którą leżało już w lazarecie Modenskim przy odplynieniu rzeczony korwety 34 ludzi.

Zdaje się więc, iż w Modon panuje zaraziwa choroba. Lubo na tej gatunek nie zgadzają się lekarze Ibrahima: jedni uważają ją jako powietrze morowe, a drudzy jedynie jako gorączkę. Lecz iakiegobądź jest nazwiska zawsze jest zaraziwa i zapadający na nią umierają. Znaki Modenskiej choroby są bardzo podobne do wybuchłej na Spezzia i Hydra, przeciw której rząd Grecki stosowne ostrożności środki przedsięwziął.

Oto są urzędowe doniesienia, które powyższa korweta z Modon wiozła. Co zaś do prywatnych listów, te nie zawierają nic o stanie wojska w Morei, co się domyślać każe, że Ibrahim zabronił o tem pisać. Jeden tylko z tych listów wyraża, iż wszystko znajduje się w wielkim niedostatku pieniędzy. W innych zachodzi prośba o przysłanie im z Ale-

xandryi trzewików, czapek i żywności, których wielki cierpią niedostatek. Wielki Marszałek Ibrahima pisze do żony ostatniego, iż Pan jego znajduje się w nayspełniejszym zdrowiu, i że bawiąc w Modon przyzwyczaił się do klimatu.

Dnia 14 i 15 Lipca 1828 r.

Cena Zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych,

Korzec	1.	2.	3.	4.
	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
— Pszenicy	21 —	19 —	18 —	17 —
— Żyta	17 —	16 —	15 —	14 15
— Jęczmienia	15 —	14 —	13 —	12 —
— Grochu	24 —	23 —	22 —	21 —
— Owsa	8 —	7 18	7 —	— —
— Jagiel	29 —	28 —	27 —	26 —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

W Gdańsku d. 7 Lipca,

Łaszt 30 Korcy wynoszący,

Pszenicy	od	Złp.	600	do	660,
Żyta	—	—	300	—	318.
Jęczmienia	—	—	270	—	288,
Owsa	—	—	198	—	210.
Grochu	—	—	510	—	540.

LOTERYJA KRAJOWA,

W 303 Ciągnięciu dnia 16go Lipca 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następujące:

47. 33. 8. 82. 75.

Przyszłe 304 Ciągnięcie dnia 23go Lipca 1828 r. przypada,

Sprzedaż Owiec,

Przez kończenie się jeneralney Dzierżawy jest uzupełnione stado Owiec do sprzedania, które składają się z

673 Macior jedno do cztero-rocznich.

346 Skopów jedno do cztero-rocznich.

Schaf Vieh verkauf.

Durch das Ausschneiden Einer General Pachtung ist eine vollständige Schaf Herde zu verkaufen, welches aus

673 Stück Mutter Vieh ein bis vier Jahre alt und

346 Schöpfen ein bis 4. alt.

Całe stado jest zupełnie zdrowe, a wełna przez 15toletnie ulepszenie znacznie poprawiona.

Gdy dla utrzymującego Owce przyjemnym być może zakupienie całego stada, przeto pragnący kupna, raczy się w jak najkrótszym czasie i to w 14 dniach do podpisania zgłosić.

W Leubus przy Parchwitz w Szląsku dnia 30 Czerwca 1828.

Mentzel,

Kr. Pruski Dzierżawca Jeneralny.

besteht; die sämtliche Heerde ist vollkommen gesund und die Wolle durch eine Reihe von 15 Jahren hoch veredelt worden.

Da es für einen Schaf-Züchter angenehm sein wird, eine ganze Heerde kaufen zu können, so belieben darauf reflectierenden Käufer sich in möglich kurzer Zeit und zwar binnen 14 Tagen bey Unterzeichneten zu melden.

Leubus bey Parchwitz in Schlesien den 30 Juny 1828.

Mentzel,

König: Preu: Amts Rath.

DONIESIENIA.

Trybunał Pierwszy Instancyi &c.

Z powodu udzieloney sobie Reskryptem Senatu Rządzącego z dnia 30 Maja r. b. Nr. 1201 wiadomości o ście Mikołaja Byczkowskiego czel. Biczkowskiego, a inaczej Biczow zwanego, w więzieniu kryminalnem Berneńskiem pod dniem 21 Września 1826 r. zmarłego z Krakowa rodem byłż mającego, Trybunał po dniu wniosku Urzędu publicznego, w myśl artykułu 770 K. P. wzywa Sukcessorów tegoż Mikołaja Byczkowskiego, ażeby jeżeli którzy prawo do spadku po tymże mieć mogą, do Trybunału w przeiągu dni trzech zgłosili się i Aktami Urzędowemi tak stopień pokrewieństwa, iako też bliskości do brania spadku upoważniające udowodnili. — W Krakowie dnia 11 Lipca 1828 r.

W zastępstwie Prezesa: Dyduński, S. P.
Starzyński, Sekr.

W dniu 18 Lipca 1828 r. o godzinie 9tej zrana w Krakowie w gmachu Sukiennic, odbędzie się w drodze ekzekucyi Sądowej Licytacya zatradowanych Ruchomości, iako to: różnych wyrobów kapelusznickich, kastorowych i ordyn rynnich, form, kotła, sierci zajęczey, tudzież obrazów, zwierciadła, komody i innych sprzętów domowych. — Item tegoż dnia i w oznaczonym miejscu sprzedanemi zostaną: obraz, szafa politerowana, komoda, szgany żelazne i inne sprzęty gospodarskie. Chęć licytowania mających zaprasza się z gotowemi pieniędzmi.

W Krakowie dnia 12 Lipca 1828 r.

H. Salomoński, Kom: Sąd.

W dniu 18 Lipca 1828 r. o godzinie 9tej ranney w Krakowie w gmachu Sukiennicach zwanym w drodze ekzekucyi Sądowej, odbędzie się publiczna Licytacya, to jest: zwierciadła, prassy, futra, szkła, czapki białogłowskiey, pierścionków złotych, sukien męskich, bielizny, tłomaka, zaś o godzinie 12 południowey na Grzegórkach w Domu pod L. 20, wydzierżawione będą przychody z domu oraz gruntu do tegoż należącego a to na lat trzy; chęć licytowania mających podpisany na czas i miejsce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 14 Lipca 1828 r.

Teoder Jaworski, Kom: Sąd.

Dnia 17 b. m. i r. o godzinie 10tej zrana, a o 2giey z południa w mieście Chrzanowie w Rynku, sprzedane będą iako to: zegary dwa, korale, chustki, obrus, baścik, suknie. — Dnia zaś 18 b. m. i r. w godzinach iak wyżej, we wsi Gronica w Gminie okręgowy Bobrek, odbędzie się aukcyja krów, koni, wozu dobrego i t. p. Mających zatem chęć kupna podpisany na oznaczony czas i miejsce z gotówką zaprasza.

W Chrzanowie dnia 12 Lipca 1828 r.

Tomasz Jaworski, Kom: Sąd.